

TOIMENPIDEALOITE 144/2001 vp

Rikosoikeudellisen vastuun ikärajan alentaminen

Eduskunnalle

Voimassa olevan rikoslain 3 luvun 1 §:n mukaan teko, joka muutoin olisi rangaistava jääköön rangaistamatta, jos sen tekee viittätoista vuotta nuorempi lapsi.

Lähimenneisyydessä on tapahtunut useita veritekoja, jotka on poliisin antaman lausunnon mukaan suoritettu erityisen raa'alla tavalla, ja kuitenkin tekoon on osallistunut viittätoista vuotta nuorempia lapsia. Tapahtuneet teot osoittavat, että yhteiskunnassamme on jotain perusteellisesti vialla. Lasten kasvatuksesta ovat ensisijaisessa vastuussa vanhemmat. Vanhemmat ovat monissa tapauksissa siirtäneet vastuunsa koululaitokselle ja muulle yhteiskunnalle. Lapset on jätetty heitteille. Moraaliset arvot ovat rapautuneet, ja mukaan on tullut yhä nuorempien lasten huumeidenkäyttö ja sen mukanaan tuomat rikokset.

Kuntien koulu- ja sosiaalitoimet eivät pysty niukentuneiden voimavarojen ja liian vähäisen henkilökunnan vuoksi vastaamaan niille siirtyneestä valtavasta työmäärästä. Lapset siirtyvät kodeista kaduille, kukaan ei kaipaa heitä, eikä heille aseteta minkäänlaisia rajoja. Huumeidenkäyttö ja mm. saatananpalvonta ovat juurtuneet yhteiskuntaamme ja ovat muodostamassa uudet omat norminsa lasten ja nuorten käyttäytymisel-

le. Perinteiset arvot, toisen ihmisen kunnioittaminen ja omaisuuden turva, ovat unohtumassa.

Päätöksentekijöiden tulisikin pikaisesti etsiä ne syyt, jotka ovat johtaneet yhteiskuntamme tähän tilanteeseen. Riittävän tehokkailla toimenpiteillä on palautettava perheille, mutta myös koululaitokselle ja muille kuntien toimielimille, edellytykset lasten kasvattamiseen moraalisesti ja arvomaailmaltaan korkeatasoisiksi.

Lapset kehittyvät yhä nuorempina ja ovat vaatimassa aikuisten oikeuksia. Oikeuksien lisäksi lapsilta tulee vaatia myös vastuuta ja velvollisuuksia yhteiskuntaa ja muita ihmisiä kohtaan. Myös alle 15-vuotiailla on varmasti käsitys siitä, että toisen ihmisen pahoinpitely tai hengen riistäminen eivät ole hyväksyttäviä ja tällaisista teoista olisi jouduttava vastuuseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vastuuntunnon lisäämiseksi ja rikollisen käyttäytymisen torjumiseksi muuttamalla rikoslakia siten, että rikoslain mukaisiin rangaistuksiin voidaan tuomita henkilö, joka on täyttänyt 12 vuotta.

TPA 144/2001 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2001

Lauri Oinonen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Marja-Leena Kemppainen /kd
Seppo Lahtela /kesk

Ismo Seivästö /kd
Kyösti Karjula /kesk
Raimo Vistbacka /ps
Sulo Aittoniemi /alk